

گاهنامه سیاسی بصائر بسیج

ویژه فرماندهان و هادیان سیاسی

۴

نشست هفتادوسوم؛

انزوای آمریکا، فرصتی برای ایران

معاونت سیاسی

نماینده‌گی ولی فقیه در سازمان بسیج مستضعفین

پاییز ۱۳۹۷

نشست هفتادوسوم؛ انزوای آمریکا، فرصتی برای ایران

جریان سازی آمریکا در آستانه مجمع

هفتاد و سومین نشست مجمع عمومی سازمان ملل در شرایطی برگزار شد که مواضع غیرمتمتعرف ترامپ رئیس جمهور آمریکا نسبت به مسائل بین‌المللی و اقدامات یکجانبه‌گرایانه این کشور و به ویژه مواضع ترامپ نسبت به ایران، از مدتها قبل چشم انداز متفاوتی را در مورد این نشست، در مقایسه با نشست‌های قبلی این مجمع ایجاد کرده بود.

ترامپ حتی با اعلام اینکه ریاست نشست شورای امنیت را در این ایام خود رأساً به عهده گرفته و موضوع آن را اختصاص به ایران خواهد داد، عملاً واکنش مجامع داخلی آمریکا را نسبت به این اقدام نامتعارف برانگیخته و به دلیل هشدارهایی که از سوی دیگر اعضای شورا و مسئولین آمریکایی نسبت به پیامد این اقدام که می‌توانست شکست دیگری را برای دیپلماسی کاخ سفید در پی داشته باشد، از این تصمیم عقب نشست، اما در جریان نشست مجمع عمومی بسیاری از کشورها و به ویژه ایران را در معرض تهاجم خود قرار داد.

ایران‌هراسی، القاء قرار داشتن نظام ایران در آستانه فروپاشی، درخواست مذاکره با ایران برای امضاء پیمان رسمی و پایدار (!)، ادعای درخواست رئیس جمهور ایران برای مذاکره با ترامپ و حتی درخواست مذاکره با مقام معظم رهبری بخش از جریان سازی کاخ سفید در آستانه نشست مجمع عمومی بود مایک پومپئو وزیر خارجه آمریکا در آستانه اجلاس در گفت‌وگو با مجری برنامه «فاکس نیوز ساندی»، درباره دیدار احتمالی ترامپ «با مقام‌های ایرانی» در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل، گفت: «من هنوز نمی‌دانم آیا رئیس‌جمهور برنامه‌ای برای دیدار (با آنها) دارد یا نه. اگر قرار باشد گفت‌وگوی سازنده‌ای با ایران صورت گیرد، رئیس‌جمهور (ترامپ) خوشحال خواهد شد که آن را انجام دهد. ایشان علاقمند به این مذاکره هستند». وی در پاسخ به پرسش مجری که «حتی با رئیس‌جمهور روحانی؟»، اظهار داشت: «رهبر ایران، آیت‌الله خامنه‌ای است. او صحنه‌گردان کشور است. فکر می‌کنم که آن مذاکره است که جالب و مهم خواهد بود».

مواضع ترامپ در مجمع

رئیس‌جمهور آمریکا سه‌شنبه (۲۵ سپتامبر) در هفتاد و سومین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد سخنرانی کرد. او ابتدا به تمجید از دستاوردهای دولتش پرداخت و گفت: «در کمتر از دو سال، دولت من بیشتر از تقریباً تمامی دولت‌های دیگر در تاریخ کشور ما دستاورد داشته است». این سخنان ترامپ با خنده آرام سران برخی

از دولت‌ها مواجه شد. ترامپ در واکنش به خنده حضار گفت: «بسیار درست است. انتظار این واکنش را نداشتیم، ولی اشکالی ندارد.»

ترامپ در بخش سخنانش در مورد ایران مدعی شد: «سران ایران بذر هرج و مرج، مرگ و نابودی می‌افکنند. آنها به مرزهای همسایگان‌شان و حق حاکمیت آنها احترام نمی‌گذارند. سران ایران، منابع این کشور را هدر می‌دهند تا خودشان را ثروتمند کرده و اقدام به گسترش بلایا در سراسر منطقه و فراسوی آن کنند.» رئیس‌جمهور آمریکا ایران را به پیگیری برنامه‌های خشونت‌طلبانه و توسعه‌طلبانه در خاورمیانه متهم کرده و مدعی شد همسایگان ایران بهای سنگینی در این زمینه پرداخت کرده‌اند. او در ادامه افزود: «به همین دلیل است کشورهای بسیاری در خاورمیانه به شدت از تصمیم من برای خارج کردن آمریکا از توافق هسته‌ای وحشتناک سال ۲۰۱۵ ایران و احیای تحریم‌ها علیه این کشور حمایت کردند.»

ترامپ در ادامه سیاه‌نمایی‌های خود علیه ایران ادعا کرد: «نمی‌توانیم به رژیم‌ها که شعار مرگ بر آمریکا سر می‌دهد و اسرائیل را به نابودی تهدید می‌کند، اجازه دهیم به ابرازهای لازم برای حمل کلاهک هسته‌ای به سمت هر شهری روی کره زمین، دست پیدا کند. نمی‌توانیم این را انجام دهیم. از همه کشورها می‌خواهیم رژیم ایران را مادامی که خشونت‌هایش ادامه دارند منزوی کنند و از همه کشورها می‌خواهیم از مردم ایران که در حال تلاش برای بازپس‌گیری سرنوشت مذهبی‌شان هستند حمایت کنند.»

ترامپ در این سخنان نشان داد که موضع‌گیری‌ها و سخنانش بر هیچ پایه‌ای استوار نیست و متغیر و گاهی متضاد است. رئیس‌جمهوری آمریکا با گستاخی و تهدید، نهادهای بین‌المللی را به چالش کشید. او بر رقابت تجاری آمریکا تاخت و همچنین بی‌محابا قانون‌گریزی و مجازات قانون‌گرایان را تجویز کرد و تهدیدها و ادعاهای بی‌پایه‌و‌اساس را علیه ایران تکرار کرد.»

دوویچه وله در تحلیلی از سخنان دونالد ترامپ در شورای امنیت سازمان ملل و واکنش کشورهای جهان به آن، این سخنان را به باور بسیاری از کارشناسان نشان دیگری از انزوای سیاسی آمریکا دانست. و در مورد مواضع ترامپ علیه ایران نیز گفت: سخنان ترامپ در جلسه شورای امنیت سازمان ملل درباره ایران و دفاع او از خروج آمریکا از برجام اگر نگوئیم با مخالفت ولی با ترش‌رویی سایر کشورهای حاضر در این جلسه روبرو شد. برخی کشورها از جمله فرانسه و بریتانیا به برنامه موشکی و «فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران» در منطقه اشاره کردند اما هیچ کشوری به جز آمریکا علیه برجام موضعی نگرفت. رییس‌جمهوری آمریکا در این نشست، دیگر کشورهای عضو شورای امنیت را فراخواند تا هم‌گام با این کشور تلاش کنند «رژیم ایران رفتار خود را تغییر دهد». اما دیگر اعضا موکداً از توافق اتمی با جمهوری اسلامی حمایت کردند.

شماری از رسانه‌های انگلیسی هم سخنان ترامپ را به سخره گرفتند و برخی هم به نقد آن پرداختند. روزنامه «گاردین» نوشت رئیس‌جمهوری آمریکا به سازمان ملل گفت: «ما جهانی‌شدن را رد و از ملی‌گرایی حمایت می‌کنیم!». روزنامه «ایندیپندنت» نیز نوشت اعضای سازمان ملل، پس از اینکه ترامپ مدعی شد دولت‌ش «بیش از همه دولت‌های تاریخ آمریکا، دستاورد داشته است»، به او خندیدند. «دیلی می‌رور» نوشت سازمان ملل آشکارا به دونالد ترامپ خندید؛ زیرا او دستاوردهای دولت‌ش را به رخ کشید. این تحقیر در همان ابتدای سخنان او در نیویورک اتفاق افتاد. «مترو» نیز نوشت رهبران جهان در نشست سازمان ملل، آشکارا به ترامپ خندیدند. «دیلی تلگراف» هم اشاره کرد خنده رهبران در سازمان ملل، دونالد ترامپ را مجبور کرد تا وقفه‌ای در سخنان‌ش ایجاد کند.

سخنان رئیس جمهور ایران

در نقطه مقابل اما دیدگاه رسانه های غربی در مورد سخنرانی رئیس جمهور ایران در مقایسه با سخنان ترامپ متفاوت بود. رسانه های مهم آمریکایی از جمله سی ان ان و واشنگتن پست و... در تحلیل های خود از سخنرانی ترامپ و روحانی در سازمان ملل به انزوای شدید و عصبانیت رئیس جمهوری آمریکا در مقابل همراهی جهانی و متانت در سخنان رئیس جمهوری ایران اشاره کردند و اعتراف کردند که ایران برنده این کارزار بوده است. در مقابل، کارشناسان و رسانه های غربی نیز بر این اعتقادند که سیاست های آمریکا به صورت اصولی و به طریقی که همراهی جهانی را به همراه داشت، از سوی حسن روحانی به چالش کشیده شد. روحانی چهره واقعی ترامپ را افشا کرد و اینکه کسی که به تعهدات خود پایبند نیست، نمی تواند مورد اعتماد باشد و اگر آمریکا در گفتگو صداقت دارد، باید در پایبندی به تعهدات خود این را ثابت کند.

دکتر روحانی سخنان خود در هفتاد و سومین نشست مجمع عمومی سازمان ملل را با نقد سیاست یکجانبه گرایانه دولت آمریکا آغاز و گفت: متأسفانه در جهان امروز شاهد حاکمانی هستیم که فکر می کنند با تقویت ناسیونالیسم افراطی، نژادپرستی و بیگانه ستیزی که یادآور تفکر نازی هاست و با زیر پا گذاشتن مقررات جهانی و تضعیف سازمان های بین المللی بهتر می توانند به منافع خود دست یابند و یا حداقل برای کوتاه مدت، می توانند بر احساسات عمومی و جذب آرای مردم، تأثیر بگذارند و برای این منظور، به نمایش های مضحکی حتی در قالب تشکیل جلسه غیرمعمول شورای امنیت، دست می زنند.

رئیس جمهور آنگاه به درخواست مذاکره آمریکا با ایران به رغم خروج از برجام اشاره و یادآور شد: این دولت در حالی که برخلاف قواعد و حقوق بین الملل، از یک توافق چندجانبه مصوب شورای امنیت خارج شده، جمهوری اسلامی ایران را به گفت و گوی دوجانبه می خواند. دولتی که هنوز به دولت بودن خود آگاه نیست و عهد و پیمان سلف خود را نقض می کند و اصل حقوقی مسئولیت دائمی دولت ها را نمی شناسد. دولتی که به مشورت نخبگان، بها نمی دهد؛ از ایران می خواهد با او گفت و گو کند! ما با چه معیاری می توانیم با چنین دولت بدعهدی، عهد جدیدی ببندیم! هرگونه گفت و گویی باید در تداوم برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت باشد، نه با اعراض از آن و بازگشت به گذشته، که این ارتجاعی بزرگ است. ارتجاع بزرگ تر آن که دولت آمریکا پنهان نمی کند که در پی براندازی همان دولتی است که خواستار گفت و گو با آن است!

دکتر روحانی در بخشی دیگر از سخنانش با اشاره به تحریم های یکجانبه و نامشروع آمریکا، آن را نوعی تروریسم اقتصادی و ناقض حق توسعه دانسته و افزود: جنگ اقتصادی که آمریکا تحت عنوان تحریم های تازه، آغاز کرده نه تنها مردم ایران را هدف قرار داده، بلکه آثار زیان باری برای مردم کشورهای دیگر داشته و در روند تجارت جهانی، إخلال کرده است. وی سپس یادآور شد: ملت ایران در خلال چهل سال گذشته نشان داده که علی رغم سختی ها و تنگناهای ناشی از تحریم ها، همچنان مقاوم است و می تواند از این مرحله دشوار نیز به خوبی عبور کند. تاریخ هزاران ساله کشور ما نشان می دهد که ایران و ایرانی، در مقابل طوفان حوادث هرگز نشکسته و حتی سر خم نکرده است. در اینجا به صراحت اعلام می کنم که سیاست آمریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران از ابتدا غلط بوده و رویکرد لجاجت در مقابل خواست مردم ایران، که در انتخابات های متعدد بروز و ظهور یافته، یقیناً محکوم به شکست است.

دکتر روحانی در بخش دیگر از سخنانش به موضوع مذاکره اشاره و یادآور شد: ما هم معتقدیم که در نهایت، راه بهتری جز گفت‌وگو وجود ندارد اما گفت‌وگو، دوسویه است، و براساس برابری، عدالت و منزلت انسان‌ها و بر مبنای قواعد و حقوق بین‌الملل. قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد، «ورق پاره» نیست. ما از شما دعوت می‌کنیم که به قطعنامه ۲۲۳۱ بازگردید؛ ما از شما دعوت می‌کنیم که به میز مذاکره‌ای که آن را برهم زدید، بازگردید. اگر از برجام می‌ترسید و آن را کارنامه رقیبان سیاسی خود در آمریکا می‌دانید، ما از شما دعوت می‌کنیم به مصوبه شورای امنیت بازگردید. ما از شما دعوت می‌کنیم که در نهادهای بین‌المللی بمانید. تحریم نکنید که تحریم و تکفیر دو روی یک سکه است؛ در تکفیر، اندیشه انسان‌ها انکار می‌شود و در تحریم، زندگی و رفاه مردم نفی می‌گردد. برای گفت‌وگو نیازی به گرفتن عکس‌های دونفره نیست، می‌توان در همین جا و در این مجمع عمومی، سخن یکدیگر را شنید. من گفت‌وگو را از همین جا آغاز می‌کنم و به صراحت اعلام می‌کنم: موضوع امنیت بین‌الملل، بازیچه سیاست داخلی آمریکا نیست. سازمان ملل، یکی از ادارات دولت ایالات متحده آمریکا نیست. هر گفت‌وگویی می‌تواند، از همان جایی و از همان کسی که گفت‌وگو را قطع کرده و پیمان را زیر پا گذاشته است، شروع شود. شروع آن، پایان دادن به تهدید و تحریم ظالمانه‌ای است که، ناقض اصول اخلاقی و حقوق بین‌الملل است.

روحانی تروریسم را هم محکوم و ایران را در خط عملی و مقدم مبارزه با این پدیده شوم قلمداد کرد. رئیس‌جمهوری منطق ایرانیان در تعامل و مذاکره و گفتگو را قوی ذکر کرد؛ اما با اشاره به بدعهدی و پیمان‌شکنی و تلاش براندازانه آمریکا، این رژیم را غیرقابل اعتماد دانست.

محور های دیگری از مواضع دکتر روحانی در این نشست:

- ✓ سازمان ملل متحد نباید اجازه دهد مصوباتش، گروگان بازی‌های انتخاباتی و تبلیغاتی برخی از اعضا گردد
- ✓ سیاست ایران؛ تعهد در برابر تعهد، نقض در برابر نقض، تهدید در برابر تهدید
- ✓ نه جنگ، نه تحریم؛ نه تهدید، نه زورگویی؛ فقط وفای به عهد و عمل به قانون
- ✓ اقدامات غیرانسانی در یمن، مصداق بارز جنایت علیه بشریت و جنایت جنگی است
- ✓ اصلی‌ترین بحران خاورمیانه، بی‌تردید مسأله فلسطین است؛ گذشت زمان نباید و نمی‌تواند موجب توجیه اشغالگری باشد
- ✓ با هرگونه تلاش برای اخلال در خلیج فارس و تنگه هرمز، مقابله خواهیم کرد
- ✓ ایران نگاهی صلح‌طلبانه به مسائل سیاسی و بین‌المللی داشته و بنای جنگ با هیچ کشوری را نداشته و ندارد. ایران نیازی به امپراتوری ندارد. ایران نه بر اساس سیاست که در فرهنگ و تمدن خود یک امپراتوری است.
- ✓ ایران حلقه وصل شرق به غرب بوده است و خواهد بود؛ دیدبانی هوشیار برای جهانی عاری از خشونت.
- ✓ جمهوری اسلامی ایران همان دولتی است که قبل از همه جهان، ماهیت فاشیستی رژیم بعثی را شناخت و در برابر تجاوز آن مردانه جنگید. ما با حزب بعث می‌جنگیدیم قبل از آن که کویت اشغال شود.

- ✓ جمهوری اسلامی ایران همان دولتی است که در خط مقدم مبارزه با طالبان بود و در نبرد با تروریسم طالبان، شهید داد. ما با القاعده و طالبان می‌جنگیدیم قبل از آنکه به نیویورک حمله شود.
- ✓ جمهوری اسلامی ایران همان دولتی است که با داعش جنگید و آن را تصویری مجعول از اسلام‌گرایی نشان داد. ما با داعش می‌جنگیدیم قبل از آن که در پاریس و لندن و بروکسل، عملیات کنند.
- ✓ واقعیات تاریخی درباره ایران را بپذیرید. از تحریم دست بردارید و به تکفیر پایان دهید. جهان، دوستی بهتر از ایران نخواهد داشت، اگر صلح، آرمان شماست.

چند نکته در مورد اجلاس و مواضع دکتر روحانی

- ۱- آقای روحانی تلاش کرد مباحث اختلافی را در یک چارچوب قانونی و مستظهر به ساختار مشروع حقوق بین‌الملل با ظرافت ارائه نماید. قرار دادن دولت آمریکا، در وضعیت مواجهه با ساختارها و روندهای مقبول بین‌المللی و سخن گفتن از موضع رئیس یک دولت، امسال تراز سیاسی روحانی و البته منطق جمهوری اسلامی را در سازمان ملل افزایش داد.
- ۲- از نکات برجسته‌ای که در مجمع عمومی و در حین سخنان ترامپ اتفاق افتاد، واکنش‌های حضار به سخنان او بود. سران و وزرای کشورهای شرکت کننده در این مجمع برای اولین بار به رهبر کشوری با صدای بلند خندیدند و این به انزوای بیشتر آمریکا انجامید.
- ۳- نقطه اتکاء ترامپ در این مواضع آنگاه که گفت؛ «بسیاری از کشورها در خاورمیانه از تصمیم من برای خروج از توافق وحشتناک هسته‌ای و احیای تحریم‌ها حمایت کردند»، احتمالاً کشورهای، عربستان، امارات و صهیونیست‌ها بوده‌اند. آن‌هایی که حتی نمی‌توان برای آن‌ها نام کشور هم نهاد. چراکه دو مورد اول به صورت کارتل‌های اقتصادی و سلطنتی اداره می‌شوند و مورد سوم نیز اساساً مشروعیت ندارد.
- ۴- اگرچه انتظار این بود که آقای روحانی به دلیل سیاست‌های خبیثانه ترامپ علیه ایران قاطعانه تر صحبت می‌کرد اما این بخش از سخنان وی در خصوص تهدیدات رئیس‌جمهور آمریکا تا حدودی جبران این نقیصه را می‌کند، آنگاه که با مطرح کردن نقض در برابر نقض، تعهد در برابر تعهد و تهدید در برابر تهدید، این پیام را به امریکایی‌ها مخابره کرد که ایران گزینه‌های بسیاری برای مقابله با آمریکا دارد که در صورتی که بخواهد آن‌ها را فعال می‌کند و می‌تواند امریکایی‌ها را آزار دهد.
- ۵- این سخنرانی با پشتوانه اقتدار ملی مطرح شده است و به نسبت سخنرانی‌های سال‌های پیشین، سنجیده تر، منطقی تر، متناسب با موقعیت و شمرده تر بود چراکه رئیس‌جمهور از ظرفیت وحدت ملی به عنوان محرکی برای سخنرانی خود استفاده کرد و وارد مسائل و اختلافات داخلی نشد.
- ۶- اگر مواضع و سخنان آقای روحانی از آغاز دولت یازدهم در مورد آمریکا و جنایات این کشور علیه مردم ایران و مسلمانان منطقه اینگونه بود، به طور قطع روند اجرای برجام اینگونه نمی‌شد و ایران اسلامی از ظرفیت و توان بالاتری در مقابل نظام سلطه برخوردار بود. به همین دلیل برخی با نگاه بدبینانه به این مواضع و عملکرد تیم همراه رئیس‌جمهور در گرایش به غرب، تحقق عملی این مواضع را دشوار می‌بینند.
- ۶- طبعاً سخنرانی رئیس‌جمهور در مجمع در ثبات و آرامش اوضاع سیاسی و اقتصادی کشور بی‌تأثیر نیست، اما برای بهبود اوضاع در داخل نیازمند مدیران دلسوز و کاربلدی هستیم که شرایط حساس کشور را درک کنند و

بهترین تصمیم را در جهت حفظ منافع کشور بگیرند. امید این است که آقای روحانی در سالهای باقی مانده دولت دوازدهم وبه ویژه شرایط کنونی که اوج فشارها و تهدیدات دشمن است همفکران قوی و شایسته تری را برای وزارتخانه ها و مدیریتهای کلات کشور بکار گیرد و در این انتخابها از لاک وابستگی گروهی و جریانی خارج شود

۷- حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با هیئت دولت در روز چهارشنبه هفتم شهریور با اشاره به اینکه دشمن به دلیل برخی ضعفها و خلأهای اقتصادی، بر موضوع اقتصاد کشور متمرکز شده است، با تأکید بر اهتمام جدی و ورود مجاهدانه و تلاش شبانه روزی مسئولان، یادآور شدند: در زمینه اقتصادی باید قوی و پُر حجم کار کرد و تمام خلأها را پر کرد که همه این موارد امکان پذیر و شدنی است و ما در اداره اقتصاد کشور بن بست نداریم. ایشان افزودند: حجم و کیفیت فعالیت و عملکرد مسئولان اقتصادی کشور باید به گونه ای باشد که شب و روز نشناسند و محور فعالیتها هم سیاستهای اقتصاد مقاومتی باشد که اساس آن تکیه بر تولید داخلی است.

با گذشت یکماه از این تدبیر رهبری، در عرصه عمل اقدام جدی از دولتمردان دیده نمی شود و رشد افسارگسیخته قیمتها و عدم کنترل قیمت بسیاری از اقلام که وابستگی چندانی به ارز ندارند، شرایط را برای افشار آسیب پذیر جامعه دشوار کرده است.